

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **HOME PACK SHOPPING s.r.o.**
IČO: 04412842
se sídlem Praha 1, Revoluční 1403/28,
proti

žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
se sídlem Brno, Květná 15

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.5.2019 č.j. SZPI/BA183-62/2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Praze rozhodnutím ze dne 5.2.2019 č.j. SZPI/BA183-51/2018 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) uložila žalobci za spáchání těchto 7 přestupků:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

1. přestupku podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 110/1997 Sb.“ nebo „zákon o potravinách“);

2. přestupku podle § 17 odst. 2 písm. c) zákona č. 110/1997 Sb.;

3. přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“);

4. přestupku podle § 8a odst. 2 písm. j) zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o regulaci reklamy“);

5. přestupku podle § 8a odst. 2 písm. j) zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o regulaci reklamy“);

6. přestupku podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb.;

7. přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele podle ustanovení § 17f písm. d) zákona č. 110/1997 Sb.,

za použití absorpční zásady upravené v § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., úhrnnou pokutu ve výši 1 500 000 Kč a dále povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnil výrok I. bod 2 prvostupňového rozhodnutí v části specifikující nepovolená zdravotní tvrzení (výrok 1. napadeného rozhodnutí), dále změnil výrok I. prvostupňového rozhodnutí v části upravující druh správního trestu a jeho výši tak, že výši uložené pokuty snížil z 1 500 000,- Kč na 1 470 000,- Kč (výrok 2. napadeného rozhodnutí), a změnil též výrokovou část prvostupňového rozhodnutí týkající se způsobu úhrady celkové částky uložené pokuty a nákladů řízení, kterou snížil na 1 471 000 Kč (výrok 3.). Ve zbývající části pak žalovaný prvostupňové rozhodnutí podle § 90 odst. 5 věty druhé správního řádu potvrdil (výrok 4. napadeného rozhodnutí).
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul průběh řízení, podrobně popsal kontrolní zjištění správního orgánu I. stupně a jeho právní závěry. Následně se žalovaný vypořádal s jednotlivými odvolacími námitkami žalobce, které se v podstatě shodují s námitkami uplatněnými žalobcem v žalobě proti napadenému rozhodnutí (viz níže).
4. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. In eventum navrhl, aby soud rozhodl, že se od pokuty upouští. V žalobě uplatnil celkem šest žalobních bodů.
5. V prvním žalobním bodu namítl, že žalovaný při všech oznámeních o zahájení kontroly (které byly podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí) uvedl, že z jeho strany byl proveden opakovaný pokus o provedení kontroly ve smyslu § 5 odst. 2 písm. a) ZOSZPI (poznámka soudu: touto zkratkou má žalobce zřejmě na mysli zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů), tedy, že se žalovaný pokusil provést kontrolu v místě sídla žalobce. Dle žalobce však z napadeného rozhodnutí a ani z obsahu spisu není patrné datum a čas pokusu o provedení kontroly v místě sídla žalobce a ve spise absentuje případný záznam o provedení takového úkonu. Žalovaný tak porušil povinnost umožnit žalobci účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě (§ 9 písm. e) ZOSZPI), což mělo za následek, že nedošlo k zajištění transparentního provedení všech kontrol, pořízení

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

důkazního materiálu a žalobci nebylo umožněno uplatnit bezprostředně argumenty, vysvětlení či doplňující informace tak, aby byl žalovaným zjištěn stav věci, o kterém nebude důvodných pochyb. Žalobce v této souvislosti též poukázal (bez bližší specifikace) na předchozí podání svého právního zástupce, ve kterém tento explicitně požadoval, aby byl vyrozuměn o všech prováděných úkonech tak, aby se jich mohl případně osobně účastnit.

6. Ve druhém žalobním bodu žalobce namítl věcnou nepříslušnost žalovaného ve vztahu k údajnému přestupku č. 6, kterého se měl dopustit tím, že zaslal spotřebiteli panu K. L. doplněk stravy s názvem Elixír z hlemýždě, přičemž informace k uvedenému produktu připisují potravině vlastnosti umožňující zabránit nemoci, zmírnit ji nebo vyléčit, což je zakázáno. Státní zemědělská a potravinářská inspekce v návaznosti na § 16 odst. 5 zákona o potravinách vykonává kontrolu dodržování povinností nad potravinami, tedy i doplňky stravy. Činnost v oblasti léků a léčivých přípravků však podle zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších zákonů (dále jen „zákon o léčivech“) vykonává Státní ústav pro kontrolu léčiv. Vzhledem k rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv ze dne 30.7.2018 sp. zn. sukls75931/2017, č.j. sukl290452/2018, že Elixír hlemýždě je léčivým přípravkem, neboť odpovídá definici léčivého přípravku uvedeného v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o léčivech, nemůže být Státní zemědělská a potravinářská inspekce věcně příslušná k projednání výše uvedeného přestupku. Žalobce dodal, že nesouhlasí ani s odůvodněním žalovaného, že nedoložil, že výrobek „Elixír z hlemýždě“ je totožný s výrobkem „Elixír z hlemýždě ORIGINÁL“, protože v rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv ze dne 30.7.2018 sp. zn. sukls75931/2017 bylo uvedeno i složení předmětného výrobku. Z obsahu složení výrobku je zřejmé, že se jedná o identický výrobek.
7. Ve třetím žalobním bodu žalobce namítl místní nepříslušnost žalovaného ve vztahu ke všem údajným přestupkům, kterých se měl žalobce dopustit vůči P. G. . Uvedl, že podle § 11c odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Státní zemědělské a potravinářské inspekci“) platí, že přestupky projednává inspektorát, který má územní působnost a zřízeno sídlo podle § 1 odst. 2 tohoto zákona. Podle § 11 odst. 1 písm. a) správního řádu je místní příslušnost správního orgánu v řízeních týkajících se činnosti účastníka řízení určena jeho místem činnosti. Místem činnosti účastníka může být tedy například místo spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce zaslal nabídkové letáky spotřebiteli P. G. z T. prostřednictvím poštovní doručovací služby nikoliv ze svého sídla v Praze, ale ze V. . S ohledem na shora uvedené je proto zřejmé, že inspektorát žalovaného se sídlem v Praze nebyl místně příslušným k projednání údajných přestupků vůči spotřebiteli P. G. . Tyto údajné přestupky měl projednat inspektorát Státní zemědělské a potravinářské inspekce pro Olomoucký a Moravskoslezský kraj se sídlem v Olomouci.
8. Ve čtvrtém žalobním bodu žalobce namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a rovněž to, že v posuzované věci došlo k zániku jeho odpovědnosti za přestupek. Konkrétně uvedl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí z časového hlediska vymezuje údajné spáchání skutků takto: *„vzhledem k tomu, že z podkladů ve spise nelze zjistit, kdy konkrétně byl objednávkový kupón spotřebiteli zaslán, je datum spáchání přestupků č. 1 až 3*

vymezeno jako neurčité datum....“, a dále. *„vzhledem k tomu, že z podkladů ve spise nelze zjistit, kdy konkrétně byl leták spotřebiteli zaslán, je datum spáchání přestupků č. 6 a 7 vymezeno jako neurčité datum....“* Časové vymezení skutku provedené tímto způsobem je dle mínění žalobce zcela nedostatečné a z právního hlediska nepřijatelné. V § 93 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., je zakotveno, že ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, se kromě náležitostí podle správního řádu uvede popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání. Vzhledem k tomu, že žalovaný (v rámci přestupků č. 1 až 3 a dále přestupků č. 6 a 7) sám konstatoval, že datum je neurčité a nezjistitelné, přičemž jako datum možného spáchání přestupku uvedl datum, kdy došlo k podání podnětu ČOI, nebyla naplněna dikce ustanovení § 93 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. Žalovaný v napadeném rozhodnutí protiprávně ztotožnil zjištění údajných protiprávních jednání s časovým vymezením skutku, což je nepřípustné. Žalobce v této souvislosti poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15.1.2008, č.j. 2 As 34/2006-73, podle něhož výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení, a jeho rozhodnutí musí být z tohoto důvodu k námitce účastníka zrušeno. S ohledem na shora citované časové vymezení přestupků je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné z hlediska posouzení zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt. Mimo jiné i z tohoto důvodu žalobce namítl, že došlo k zániku jeho odpovědnosti za přestupky uvedené pod č. 1 až 3 a dále pod č. 6 a 7 ve smyslu § 29 zákona č. 250/2016 Sb.

9. V pátém žalobním bodu žalobce namítl ve vztahu k přestupkům uvedeným v napadeném rozhodnutí pod č. 1), č. 4), č. 5) a č. 6), tj. k porušení povinnosti stanové v čl. 7 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 (dále jen „Nařízení“), čímž mělo dojít ke spáchání přestupku dle § 17 odst. 2 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb., respektive porušení § 5d odst. 2 zákona o regulaci reklamy a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 8a odst. 2 písm. j) zákona o regulaci reklamy (ve znění účinném v době spáchání přestupku), že v žádném právním předpisu České republiky není uveden seznam nemocí, které jsou pro účely připisování informací o potravině zakázány. Žalovaný zakazuje pro účely průvodních informací o doplňcích stravy (užívat) názvy nemocí, které jsou uvedeny v nezávazném dokumentu – Mezinárodní klasifikaci nemocí. Takový seznam však není zakotven v žádném právním předpisu a jeho překlad nebyl ani certifikovaný. Ve zmíněném dokumentu je navíc uvedeno, že jde nejen o klasifikace nemocí, ale i o přidružené zdravotní problémy, což žalovaný vůbec nerozlišuje. Žalobce má za to, že nelze všechny termíny uvedené v tomto dokumentu považovat za zakázané. V případě, že by tomu tak bylo, by nebylo možné pro doplněk stravy užít například ani termín chůze (str. 196), infekce (str. 201), lupy (str. 262) apod. Nadto je třeba všechny termíny užité žalobcem posuzovat v širším kontextu, zvláště když jde o vágní a neurčité termíny, které bez bližšího upřesnění nemají žádnou relevanci. V tomto směru je rovněž třeba chápat určitou nadsázku (například pokud jde o slogan „vyléčí více než 114 nemocí“), kterou, jak již judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 6 As 16/2004 ze dne 23.3.2005, je možno obecně v rámci přesvědčovacích reklamních kampaní připustit. Žalobce rovněž namítl, že ani žalovaný si není jistý, zda některé termíny jsou povolené, či nikoliv. Jako příklad lze uvést termín „artróza“, kdy v příloze č. 1 (Závěry mezirezortní pracovní skupiny pro

aplikaci nařízení (ES) č. 1924/2006) uvedl, že termín artróza lze považovat (nikoliv je považován) za léčebná tvrzení.

10. Ve vztahu k přestupku č. 2, jehož podstatou je porušení čl. 10 odst. 1 a 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006, o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin, čímž došlo ke spáchání přestupku dle § 17 odst. 2 písm. c) zákona o potravinách, žalobce namítl, že termíny „kruhy pod očima“, „zrak“ a „nadváha“ nejsou zdravotními tvrzeními ve smyslu shora citovaného nařízení. Z procesní opatrnosti se žalobce dovolává článku 13 zmíněného nařízení, kdy se uvedenými termíny pouze odkazuje na význam živiny nebo jiné látky pro růst a vývoj organismu (například nadváha) a jeho fyziologické funkce, což je povoleno a smí být na doplňcích stravy povoleno.
11. Ve vztahu k přestupkům č. 3 a č. 7, které spočívají v porušení ustanovení § 4 odst. 4 v návaznosti na ustanovení § 4 odst. 3 a Přílohu č. 1 písm. s) zákona o ochraně spotřebitele a naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona, žalobce namítl, že tvrzeními, že „zkouška vás nebude nic stát“, „30 denní ZKOUŠKA ZDARMA bez závazků“ nedošlo ke klamavé obchodní praxi podle zákona na ochranu spotřebitele. Podle § 1829 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, má spotřebitel právo odstoupit od smlouvy ve lhůtě čtrnácti dnů. Je tak zřejmé, že žalobce nad zákonný rámec poskytuje spotřebitelům o 16 dnů delší možnost odstoupit od smlouvy, což deklaruje tím, že *„v opačném případě nám vaši kúru vraťte: tato zkouška vás nebude nic stát.....“* Spotřebitel tedy může v uvedené lhůtě od smlouvy odstoupit a žalobce mu pak vrátí celý finanční obnos zpět.
12. V šestém žalobním bodu žalobce namítl nepřiměřeně vysokou výměru pokuty. Je toho názoru, že žalovaný při určení druhu a výměry trestu nepostupoval v souladu s § 37 zákona č. 250/2016 Sb., když mimo jiné nezohlednil žádné polehčující okolnosti, tedy to, že celé řízení probíhalo nestandardně dlouho, ani to, že žalobce byl potrestán vůbec poprvé od svého vzniku. Výše pokuty je dle přesvědčení žalobce zcela likvidační a v žádném případě neodpovídá skutkově obdobným případům, kdy společnosti za podobné přestupky obdržely daleko nižší pokuty. Tím došlo k zneužití a porušení zásady správního uvážení (diskreční pravomoci). Žalobce v této souvislosti poukázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí ve věcech sp. zn. 1 Afs 1/2012, 1 As 9/2008, 5 As 3/2010), ze které plyne, že při určení druhu správního trestu a jeho výměry správní orgán přihlédne i k hlediskům stanoveným soudní judikaturou. Mezi tato hlediska patří zejména kritérium přiměřenosti správního trestu a nelikvidačního charakteru.
13. V případě neupuštění od uložení správního trestu musí správní orgán určit, jaký druh správního trestu a v jaké výměře za přestupek uloží, přičemž má povinnost se zabývat všemi okolnostmi, které zákon stanovuje či předpokládá, a podrobně a přesvědčivě odůvodnit, ke které přihlédl a ke které nikoliv. Také tuto povinnost žalovaný porušil a vzhledem k tomu, že nepřihlédl k výše popsaným okolnostem, jednal v rozporu s ustanovením § 37 zákona č. 250/2016 Sb.
14. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě konstatoval, že žalobní námitky se zcela kryjí s námitkami uplatněnými v odvolání, a proto zopakoval svoji argumentaci obsaženou v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

15. Při rozhodování ve věci samé soud vycházel zejména z následně uvedené právní úpravy:
16. Podle § 5 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“) kontrola je zahájena prvním kontrolním úkonem, jímž je
- a) předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo jiné osobě, která kontrolované osobě dodává nebo dodala zboží nebo ho od ní odebrala či odebírá, koná nebo konala pro ni práce, anebo jí poskytuje nebo poskytovala služby nebo její služby využívala či využívá, případně se na této činnosti podílí nebo podílela (dále jen „povinná osoba“), jež je přítomna na místě kontroly,
 - b) doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě; součástí oznámení musí být pověření ke kontrole, anebo seznam kontrolujících, nebo
 - c) první z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly, pokud je provedení takových kontrolních úkonů k výkonu kontroly třeba.
17. Podle § 9 písm. e) kontrolního řádu je kontrolující v souvislosti s výkonem kontroly povinen umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě, nebrání-li to splnění účelu nebo provedení kontroly.
18. Podle § 16 odst. 5 písm. a) zákona o potravinách Státní zemědělská a potravinářská inspekce vykonává kontrolu dodržování povinností provozovatele potravinářského podniku a výrobce, dovozce, distributora a maloobchodního prodejce tabákových výrobků stanovených tímto zákonem a na základě tohoto zákona pro výrobu potravin, pro balení, krájení nebo jiný způsob dělení potravin a pro uvádění potravin na trh, pokud tato kontrola není prováděna podle odstavce 2 písm. c), odstavce 3 písm. c) nebo odstavce 4 písm. a) nebo b).
19. Podle § 2 odst. 1 písm. g) zákona o potravinách se pro účely tohoto zákona doplňkem stravy rozumí potravina, jejímž účelem je doplňovat běžnou stravu a která je koncentrovaným zdrojem vitaminů a minerálních látek nebo dalších látek s nutričním nebo fyziologickým účinkem, obsažených v potravině samostatně nebo v kombinaci, určená k přímé spotřebě v malých odměřených množstvích.
20. Podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o léčivech se léčivým přípravkem rozumí látka nebo kombinace látek prezentovaná s tím, že má léčebné nebo preventivní vlastnosti v případě onemocnění lidí nebo zvířat.
21. Podle čl. 7 odst. 3 nařízení č. 1169/2011 s výhradou odchylek stanovených v právních předpisech Unie, které se vztahují na přírodní minerální vody a na potraviny určené pro zvláštní výživu, nesmějí informace o potravině připsovat jakékoli potravině vlastnosti umožňující zabránit určité lidské nemoci, zmírnit ji nebo ji vyléčit, ani na tyto vlastnosti odkazovat.
22. Podle čl. 13 odst. 1 nařízení č. 1924/2006 zdravotní tvrzení, která popisují nebo odkazují na

- a) význam živiny nebo jiné látky pro růst a vývoj organismu a jeho fyziologické funkce, nebo
- b) psychologické a behaviorální funkce, nebo
- c) aniž je dotčena směrnice 96/8/ES, snižování nebo kontrolu hmotnosti nebo snížení pocitu hladu či zvýšení pocitu sytosti anebo na snížení množství energie obsažené ve stravě a která jsou uvedena v seznamu podle odstavce 3, smějí být uvedena, aniž projdou řízeními podle článků 15 až 19, pokud jsou
 - i) založena na všeobecně uznávaných vědeckých poznatcích a
 - ii) dobře srozumitelná průměrnému spotřebiteli.

23. Podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách ve znění účinném od 1.7.2017 se provozovatel potravinářského podniku dále dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropské unie upravujícími požadavky na potraviny uvádí na trh potravinu klamavě označenou nebo opatřenou zavádějícími informacemi anebo ji nabízí klamavým způsobem.
24. Podle § 17 odst. 2 písm. c) zákona o potravinách ve znění účinném od 1.7.2017 provozovatel potravinářského podniku se dále dopustí přestupku tím, že jiným jednáním, než je uvedeno v písmeni a), v písmeni b), v odstavci 1 písm. g) nebo z), v odstavci 4 nebo v odstavci 5, nesplní povinnost podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího požadavky na potraviny nebo mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která je vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů.
25. Podle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí se zakazuje.
26. Podle § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele nekalou obchodní praktikou se rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.
27. Podle Přílohy 1 písm. s) zákona o ochraně spotřebitele obchodní praktiky jsou vždy považovány za klamavé, pokud prodávající uvádí u výrobku nebo služby slova „gratis“, „zdarma“, „bezplatně“ nebo slova podobného významu, pokud spotřebitel musí za výrobek nebo službu vynaložit jakékoli náklady, s výjimkou nezbytných nákladů spojených s reakcí na obchodní praktiku, s převzetím nebo doručením věci.
28. Podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel dopustí přestupku tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
29. Podle § 11c odst. 1 zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci ve znění účinném od 1.7.2017 přestupky podle tohoto zákona projednává inspektorát.
30. Podle § 1 odst. 6 zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci jako orgán prvního stupně rozhoduje ve správním řízení inspektorát příslušný podle své územní působnosti, o odvolání proti rozhodnutí inspektorátu rozhoduje ústřední inspektorát.

31. Podle § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., k řízení je místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán.
32. Podle § 11 odst. 1 písm. a) správního řádu místní příslušnost správního orgánu je určena v řízeních týkajících se činnosti účastníka řízení (§ 27) místem činnosti.
33. Podle § 93 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, se kromě náležitostí podle správního řádu uveďte popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání.
34. Podle § 94 zákona č. 250/2016 Sb., pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, vydá je správní orgán nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení.
35. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
36. Soud předesílá, že žalobce při formulaci žalobních námitek zcela ignoroval skutečnost, že s obsahově naprosto totožnými námitkami uplatněnými v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí se žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí. V žalobě vůbec nereagoval na závěry, které žalovaný k jeho obsahově totožným odvolacím námitkám zaujal v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a odvolací námitky v podstatě pouze zkopíroval do žaloby.
37. Jak potvrzuje judikatura Nejvyššího správního soudu, pokud žalobce v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření týchž závěrů, k nimž již před ním dospěl správní orgán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.11.2014 č. j. 6 As 54/2013 - 128). Soudu za dané situace nezbyvá než konstatovat, že se ztotožnil s argumentací, kterou již dříve v rámci vypořádání odvolacích námitek uvedl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Způsob, jakým bude soud reagovat na jednotlivé žalobní body, se proto do značné míry kryje se závěry žalovaného obsaženými v napadeném rozhodnutí.
38. Co se týče námitek uplatněných v rámci prvního žalobního bodu, z obsahu správního spisu vztahujícího se k projednávané věci vyplývá, že všechny kontroly u žalobce byly zahájeny postupem podle § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu, tj. doručením oznámení o zahájení kontroly prostřednictvím datové sítě do datové schránky žalobce jakožto kontrolované osoby, resp. (po předložení plné moci) do datové schránky právního zástupce žalobce. S ohledem na charakter kontrolovaných skutečností (tištěné materiály, které měl kontrolní orgán k dispozici) nebyly kontroly prováděny v provozovně žalobce, ale v sídle kontrolního orgánu. V jednotlivých protokolech o kontrole (protokol č. P915-11355/18, dodatek k protokolu č. P915-11355/18, protokol č. P933-11482/18, protokol č. P937-11355/18, protokol č. P939-11355/18) z tohoto důvodu nemohlo být uvedeno datum a čas pokusu o provedení kontroly v místě sídla společnosti, neboť k takovému způsobu provedení kontroly kontrolní orgán vůbec nepřikročil.

39. Povinnost kontrolního orgánu umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů je dle § 9 písm. e) kontrolního řádu dána pouze v případě výkonu kontroly na místě. Vzhledem k tomu, že kontrolní orgán neprováděl kontrolu na místě, tj. v sídle či provozovně žalobce, ale získané podklady posuzoval v budově inspektorátu, nebyl povinen umožnit žalobci účastnit se kontrolních úkonů při výkonu takové kontroly, a proto mu nelze důvodně vytýkat porušení § 9 písm. e) kontrolního řádu [poznámka soudu: pokud žalobce v této souvislosti odkazuje na § 9 písm. e) zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, jedná se o zřejmou chybu, stejně jako je tomu v případě žalobcova odkazu na § 5 odst. 2 písm. a) téhož zákona].
40. To, že kontrolní orgán vzhledem k povaze kontrolovaných skutečností neprováděl kontrolu v místě sídla žalobce, nemělo za následek zkrácení práv žalobce jakožto kontrolované osoby. Žalobci byl v rámci prováděných kontrol poskytnut dostatečný prostor k realizaci jeho procesních práv – formou námitek mohl reagovat na jednotlivá kontrolní zjištění zachycená v protokolech o kontrole, které mu byly řádně doručeny, což také učinil, a jím vznesené námitky byly poté adekvátním způsobem vypořádány (vyřízeny). Svá procesní práva účastníka řízení žalobce mohl bez jakéhokoliv omezení uplatňovat i v průběhu následně vedeného správního řízení, jež vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí.
41. Kontrolní zjištění opatřená v průběhu kontrol poskytují dostatečnou oporu závěru správního orgánu I. stupně, jakož i žalovaného, že se žalobce dopustil protiprávního jednání v podobě 7 přestupků, za které byl právem sankcionován uložením pokuty. Skutkový stav věci byl tedy správním orgánem zjištěn bez důvodných pochybností, a to v rozsahu postačujícím (nezbytném) pro vydání rozhodnutí.
42. Neobstojí ani žalobcův odkaz na (blíže nespecifikované) podání, ve kterém jeho právní zástupce údajně explicitně požadoval, aby byl vyrozuměn o všech prováděných úkonech tak, aby se jich mohl případně osobně účastnit. Kontrolní orgán neprováděl žádné kontrolní úkony na místě, jichž by se mohl právní zástupce žalobce osobně účastnit, a přispět tak k účinné obhajobě práv žalobce. Poté, co byla správnímu orgánu předložena plná moc udělená žalobcem jeho právnímu zástupci, správní orgán v souladu se zákonem komunikoval se žalobcem prostřednictvím jeho zástupce, který tak byl informován o všech úkonech v řízení a mohl náležitě hájit práva žalobce.
43. Ke druhému žalobnímu bodu a v něm obsažené námitce věcné nepřislušnosti žalovaného k projednání přestupku č. 6 soud ve shodě se závěry žalovaného, jež se upínají k posouzení téže námitky uplatněné v odvolání, uvádí, že sám žalobce v nabídkovém materiálu k produktu s názvem „Elixír z hlemýžďů ORIGINÁL“ informoval potenciální spotřebitele o tom, že: „*Tento výrobek není lék, ale výživový doplněk.*“ Tím popřel charakter daného výrobku jako léčivého přípravku ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona o léčivech a daný výrobek prezentoval jako výživový doplněk, přičemž tomuto pojmu koresponduje zákonný termín „doplněk stravy“ ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) zákona o potravinách. Za této situace byla podle § 16 odst. 5 písm. a) zákona o potravinách Státní zemědělská a potravinářská inspekce oprávněna ke kontrole dodržování povinností žalobce při uvádění takto označeného produktu coby potraviny na trh a též k projednání přestupku spočívajícího v porušení těchto povinností.

44. Žalovaný právem nepovažoval listinu předloženou žalobcem, označenou jako rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv, sp. zn. suks75931/2017 ze dne 30. 7. 2018, za relevantní pro posouzení skutečnosti, zda se v případě produktu „Elixír z hlemýžďe ORIGINÁL“ jedná o doplněk stravy či léčivý přípravek. Žalobce předně přes výzvu správního orgánu nedoložil, že by předmětem rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv (dále jen „SÚKL“) byl stejný výrobek jako ten, který byl předmětem řízení v nyní projednávané věci, tedy „Elixír z hlemýžďe ORIGINÁL“. V jím předloženém rozhodnutí SÚKL byl totiž výrobek bez dalšího specifikován jen jako „Elixír z hlemýžďe“. Vzhledem k odlišnosti názvů výrobků nebylo zřejmé, zda předložené rozhodnutí SÚKL skutečně souvisí s potravinou (doplňkem stravy), která byla v projednávané věci předmětem kontrolních zjištění. V tomto směru neobstojí ani následné tvrzení žalobce, že s ohledem na složení výrobku uvedené v předmětném rozhodnutí SÚKL je zřejmé, že se jedná o identické výrobky. Z propagačních listin, které jsou obsahem spisového materiálu a vztahují se k produktu s názvem „Elixír z hlemýžďů ORIGINÁL“, ani z jiných důkazních prostředků založených ve spise nelze složení tohoto produktu nijak zjistit, a tudíž jej ani porovnat se složením výrobku „Elixír z hlemýžďe“ deklarovaným v rozhodnutí SÚKL. Dalším důvodem, pro který žalovaný nemohl akceptovat žalobcem předložené rozhodnutí SÚKL, byla skutečnost, že toto rozhodnutí neobsahovalo doložku právní moci, přičemž žalobce sám deklaroval, že předmětné rozhodnutí SÚKL není pravomocné.
45. Ke třetímu žalobnímu bodu, jehož podstatou je námitka místní nepřislušnosti žalovaného ve vztahu k přestupkům, kterých se měl žalobce dopustit vůči P. G., soud uvádí, že pro určení místní příslušnosti v dané věci je třeba aplikovat jednak právní úpravu obsaženou v zákoně o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, konkrétně § 11c odst. 1 tohoto zákona ve znění účinném od 1.7.2017, jenž stanoví, že přestupky podle tohoto zákona projednává inspektorát, ve spojení s § 1 odst. 6 věta první téhož zákona, podle kterého jako orgán prvního stupně rozhoduje ve správním řízení inspektorát příslušný podle své územní působnosti. Ve smyslu § 1 odst. 2 písm. a) zákona má inspektorát Státní zemědělské a potravinářské inspekce se sídlem v Praze územní působnost pro Středočeský kraj a pro Hlavní město Praha. Dále je třeba zohlednit též ustanovení § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., podle kterého je k řízení místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán. Podle právní nauky je za místo spáchání přestupku v případě distančních přestupků považováno nejen místo, kde nastal škodlivý následek protiprávního jednání (zde bydliště spotřebitele), ale též místo, kde se pachatel dopustil jednání naplňujícího skutkovou podstatu přestupku, tedy místo, odkud bylo protiprávní jednání vedeno. Soud má ve shodě s názorem žalovaného za to, že zaslal-li žalobce zásilky adresované dotčenému spotřebiteli (P. G.) prostřednictvím poštovní doručovací služby, je za místo spáchání protiprávního jednání, které zakládá místní příslušnost konkrétního inspektorátu, nutno považovat místo, kde žalobce vykonává svou podnikatelskou činnost. Vzhledem k tomu, že žalobce nemá pro podnikání zřízené provozovny, je tímto místem jeho sídlo na adrese Revoluční 1403/28, Praha 1. Určení místní příslušnosti inspektorátu se sídlem v Praze výše popsaným způsobem v podstatě odpovídá určení místní příslušnosti podle protiprávní „činnosti“ účastníka řízení, tedy podle kritéria zakotveného v obecné úpravě obsažené v § 11 odst. 1 písm. a) správního řádu, kterou však s ohledem na existenci výše zmíněné speciální úpravy aplikovat nelze.

46. Žalovaný v této souvislosti ve vyjádření k žalobě přiléhavě poukázal též na rozsudek ze dne 24.6.2008, č.j. 2 Afs 159/2006-138, ve kterém Nejvyšší správní soud dovodil, že ani skutečnost, že ve věci rozhodoval orgán k tomu místně nepřislušný, mnohdy nemá vliv ani na zákonnost rozhodnutí, natož aby způsobovala jeho nicotnost, „(n)ebot' je rozhodováno orgánem věcně příslušným, a tedy odborně i jinak vybaveným k posouzení určité otázky. Jak správně uvádí ve svém rozsudku městský soud, takové pochybení nijak nezasáhne do veřejných subjektivních práv adresáta tohoto aktu, neboť pro jeho právní sféru není vůbec podstatné, zda bylo rozhodnutí vydáno místně příslušným orgánem, či nikoli. Rozdělení věcně příslušných správních orgánů k rozhodování podle místní příslušnosti má totiž za cíl jediné, a to přiměřeně rozložit určitou agendu mezi více správních orgánů podle určitého územního klíče a zejména "zpřístupnit" správní orgán účastníkům příslušných správních řízení, tedy zajistit rychlost a hospodárnost řízení.“ I v případě, kdy by prvostupňové rozhodnutí vydal inspektorát, jenž nebyl místně příslušný k projednání přestupků, kterých se měl žalobce dopustit vůči P. G. (s čímž soud, jak bylo výše uvedeno, nesouhlasí), by tato skutečnost neměla bez dalšího za následek nezákonnost prvostupňového a potažmo ani napadeného rozhodnutí. Žalobce ostatně v žalobě neuvedl, na jakých právech byl v důsledku tohoto jím namítaného pochybení zkrácen.
47. Důvodnými soud neshledal ani námitky uplatněné žalobcem ve čtvrtém žalobním bodu. Správní orgán I. stupně dobu spáchání přestupků specifikovaných v bodech 1 – 3 výroku prvostupňového rozhodnutí specifikoval tak, že se jich žalobce dopustil „...blíže neurčeného dne – nejpozději 13. 11. 2017.“ V odůvodnění rozhodnutí (strana 15) k tomu uvedl, že „...vzhledem k tomu, že z podkladů ve spise nelze zjistit, kdy konkrétně byl objednávkový kupón spotřebiteli zaslán, je datum spáchání přestupků č. 1 až 3 vymezeno jako neurčité datum, nejpozději 13. 11. 2017 (datum podání podnět ČOI).“ Dobu spáchání přestupků specifikovaných v bodech 6 a 7 výroku prvostupňového rozhodnutí pak správní orgán I. stupně specifikoval tak, že se jich žalobce dopustil „...blíže neurčeného dne – nejpozději 2. 7. 2017.“ V odůvodnění rozhodnutí (strana 16) k tomu uvedl, že „...vzhledem k tomu, že z podkladů ve spise nelze zjistit, kdy konkrétně byl leták spotřebiteli zaslán, je datum spáchání přestupků č. 6 a 7 vymezeno jako neurčité datum, nejpozději 2. 7. 2018 (datum podání podnětu SZPI).“ Je pravdou, že časové vymezení doby spáchání přestupků uvedených ve výrokové části prvostupňového rozhodnutí pod č. 1, 2, 3, 6 a 7 není naprosto přesné, neboť je provedeno toliko označením dne, kdy nejpozději žalobce ten který přestupek spáchal, tato skutečnost nicméně nezakládá rozpor výrokové části prvostupňového rozhodnutí s ustanovením § 93 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb. Formulace užitá správním orgánem I. stupně obsahuje určitý (nejzazší) údaj o času spáchání jednotlivých skutků, které jsou žalobci kladeny za vinu, a naplňuje tak požadavek zákona. Nelze totiž pominout, že správní orgán I. stupně mohl v posuzované věci jen velmi obtížně (pokud vůbec) zjistit konkrétní časový okamžik, kdy žalobce zaslal tomu kterému spotřebiteli letáky či objednávkové kupóny týkající se jednotlivých doplňků stravy. Tato skutečnost nemůže být překážkou zakládající nepostižitelnost vytýkaných protiprávních jednání. Smyslem uvedení údajů popisujících vytýkaný skutek, včetně označení místa, času a způsobu jeho spáchání, je jednoznačné vymezení skutku tak, aby nemohl být zaměněn s jiným. Soud má za to, že správní orgán I. stupně ve výroku prvostupňového rozhodnutí jednotlivé skutky s použitím všech údajů, jimiž tyto skutky popsal (včetně výše zmíněných údajů o času jejich spáchání) náležitě odlišil od jiných, a vyloučil tak možnost jejich záměny s jinými skutky, a to i z časového hlediska. Žalobce ostatně v žalobě neuvedl žádné

skutečnosti nasvědčující tomu, že by hrozila záměna skutků, za které byl sankcionován v nyní projednávané věci, s jinými skutky, nebo že by hrozilo nebezpečí, že by mohl být za spáchání totožných skutků opakovaně postižen v jiném řízení.

48. Ve shodě se závěry, k nimž dospěl Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 7.12.2009 č.j. 30 Ca 17/2008-37, tedy soud i v nyní projednávané věci považuje za dostatečné vymezení času spáchání skutku s využitím údaje o dni zjištění porušení povinnosti, který fakticky určuje den, kdy nejpozději žalobce ten který přestupek spáchal. S ohledem na konkrétní okolnosti případu (nemožnost správního orgánu vytýkané skutky přesněji časově vymezit; nezaměnitelné vymezení jednotlivých skutků pomocí všech údajů užitých k jejich odlišení) nemá žalobcem namítaná nepřesnost časového vymezení skutků za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů obou stupňů.
49. Neobstojí ani námitka, že došlo k zániku odpovědnosti žalobce za přestupky uvedené v prvostupňovém rozhodnutí pod č. 1 až 3 a dále pod č. 6 a 7 ve smyslu § 29 zákona č. 250/2016 Sb. Žalobce tuto námitku zjevně odvíjí toliko od svého přesvědčení o nedostatečném vymezení vytýkaných skutků z časového hlediska (kterému však soud nepřisvědčil), aniž by uvedl cokoli bližšího ohledně okolností, ze kterých by bylo možné dovozovat zánik jeho odpovědnosti za přestupky v důsledku uplynutí promlčecí doby vymezené zákonem. Neuvedl, kdy dle jeho názoru počala ve vztahu k jednotlivým přestupkům běžet zákonem stanovená promlčecí doba a kdy tato doba uplynula. Vzhledem ke krajní obecnosti jeho námítky soud – rovněž pouze v obecné rovině – konstatuje, že se ztotožňuje s názorem žalovaného, že k zániku odpovědnosti žalobce za spáchání předmětných přestupků nedošlo, jakož i s konkrétními závěry, které žalovaný ve vztahu k této otázce zaujal na straně 27 a 28 napadeného rozhodnutí. Protože nemá, co by k nim dále doplnil, soud na tyto závěry žalovaného v plném rozsahu odkazuje a pouze ve stručnosti uvádí, že tříletá promlčecí doba zakotvená v § 30 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., byla v dané věci přerušena (a počala opětovně běžet) dne 11.12.2018, kdy bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení správního řízení, a následně znovu dne 5.2.2019, kdy bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným. S přihlédnutím k datu vydání napadeného rozhodnutí není nejmenších pochyb, že pokuta byla žalobci pravomocně uložena před uplynutím promlčecí doby.
50. K námitkám, které žalobce uplatnil v rámci pátého žalobního bodu ve vztahu k přestupkům uvedeným v napadeném rozhodnutí pod č. 1, 4, 5 a 6, soud uvádí, že z hlediska zákonnosti napadeného rozhodnutí je zcela irelevantní, že v žádném právním předpisu České republiky není uveden seznam nemocí, které zakázáno uvádět pro účely připisování informací o potravině (žalobce tím má zjevně na mysli informace připisující potravině vlastnosti umožňující zabránit určité nemoci, zmírnit ji nebo vyléčit), a stejně tak je nepodstatné, že názvy nemocí, jejichž užívání v informacích o doplňcích stravy žalovaný v této souvislosti vytkl žalobci, jsou uvedeny v nezávazném dokumentu - Mezinárodní klasifikaci nemocí. Jak již žalovaný pregnantně vysvětlil žalobci v napadeném rozhodnutí, povinnost uvádět o potravině (a tedy i doplňku stravy) pouze takové informace, které jí nepřipisují vlastnosti umožňující zabránit určité lidské nemoci, zmírnit ji nebo vyléčit, ani na tyto vlastnosti neodkazují (dále jen „léčebná tvrzení“), vychází z přímo použitelného nařízení (EU) č. 1169/2011 (čl. 7 odst. 3). Platí tedy, že léčebná tvrzení jsou u potravin zcela zakázána. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne

12.6.2020 č.j. 5 As 219/2019 – 49, „(s)mysl tohoto zákazu je zřejmý: uvedením léčebného tvrzení u potravin, byť pravdivého, se potravinu staví na roveň léku, a tyto dvě rozdílné kategorie se tak stávají zaměnitelnými, popř. mohou vést spotřebitele k závěru, že může svou nemoc léčit potravinou. Spotřebitel musí být před takovouto záměnou chráněn.“

51. Publikaci označenou jako Mezinárodní klasifikace nemocí a souvisejících zdravotních problémů, která kodifikuje systém označování a klasifikace lidských onemocnění, poruch, zdravotních problémů a dalších příznaků, situací či okolností, vydávanou Světovou zdravotnickou organizací (WHO), Státní zemědělská a potravinářská inspekce nepoužívá jako seznam nemocí, které jsou pro účely připsování informací o potravině zakázány, ale jako rozlišovací podpůrné kritérium při určení toho, zda se v konkrétních tvrzeních uváděných o potravině jedná o tvrzení týkající se nemoci, tj. o léčebné tvrzení. Argumentace, v níž žalobce poukazuje na to, že v Mezinárodní klasifikaci nemocí jsou uvedeny i termíny chůze, infekce, lupy, je zcela mimoběžná, protože užití takových termínů nebylo žalobci v projednávané věci vytýkáno. Konstatování žalovaného užití v žalobcem zmiňovaných Závěrech mezirezortní pracovní skupiny pro aplikaci nařízení č. 1924/2006, že termín artróza lze považovat za léčebná tvrzení, vyznívá naprosto jednoznačně a rozhodně z něj neplyne nejistota správního orgánu ohledně nepřipustnosti užití tohoto termínu coby označení konkrétní nemoci v rámci léčebného tvrzení.
52. V napadeném rozhodnutí byla jednotlivá léčebná tvrzení, která žalobce ve spojení s jednotlivými doplňky stravy užil, přehledně zvýrazněna podtržením textu. I dle náhledu soudu se jedná o léčebná tvrzení, jejichž uvádění v informacích o potravině (doplňku stravy) je zakázáno. Průměrný spotřebitel, jemuž jsou tato tvrzení adresována, je s ohledem na jejich obsah a celkové vyznění zcela jednoznačně vyhodnotí jako výpověď o léčivých vlastnostech žalobcem nabízeného doplňku stravy. K tomu je nutno dodat, že žalobce žádnou relevantní námitkou nezpochybnil závěr žalovaného, že informace uvedené jím na předmětných potravinách odpovídají pojmu léčebná tvrzení ve smyslu čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) č. 1169/2011.
53. Žalobcův odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.3.2005 č.j. 6 As 16/2004–90 není způsobilý zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Zákaz užití léčebných tvrzení v informacích o potravině, plynoucí z přímo použitelných norem komunitárního práva, je zcela kategorický a nelze jej překlenout ani poukazem na přípustnost určité nadsázky v reklamě, kterou se v obecné rovině zabýval zmíněný rozsudek. V informacích o jednotlivých doplňcích stravy, které byly předmětem řízení, nelze nalézt prvky, které by naznačovaly, že tvrzení týkající se léčivých vlastností nabízených produktů nejsou myšlena vážně. V této souvislosti je nutno přihlídnout i ke skutečnosti, že adresáty, jimž byla tato nepřipustná léčebná tvrzení určena, jsou osoby trpící onemocněními leckdy vážného a dlouhodobého charakteru (např. deprese, cukrovka, revmatismus aj.), u nichž lze očekávat nižší schopnost odhalit případnou nadsázku a které jsou naopak těmito informacemi o léčivých vlastnostech nabízených doplňků stravy snáze ovlivnitelné.
54. Zakázaným léčebným tvrzením a nikoliv (obecně přípustnou) nadsázkou je také slogan „zastaví více než 114 nemocí“ užitý žalobcem v souvislosti s doplňkem stravy COLOPHYTOL. Toto slovní spojení zcela jednoznačně připisuje zmíněnému doplňku

stravy léčebný efekt spočívající ve schopnosti pozitivně ovlivnit zdravotní stav pacientů trpících následně uvedenými nemocemi.

55. Závěr správního orgánu I. stupně o nepřipustnosti užití termínů „kruhy pod očima“, „zrak“ a „nadváha“ v rámci posouzení přestupku č. 2, jehož podstata spočívala v porušení čl. 10 odst. 1 a 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006, o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin, byl napadeným rozhodnutím změněn tak, že žalobci bylo v souvislosti s doplňkem stravy COLOPHYTOL nadále vytýkáno uvedení (pouze) těchto zdravotních tvrzení: „- *detoxikuje vaše tlusté střevo*“ a „pod nadpisem *zastaví více než 114 nemocí* bylo ve výčtu uvedeno „Zrak.“ Za užití termínů „kruhy pod očima“ a „nadváha“ tedy žalobce ve výsledku sankcionován nebyl. Důvodná není ani námitka, v níž se žalobce „z procesní opatrnosti“ dovolává článku 13 nařízení č. 1924/2006 s tím, že uvedenými termíny pouze odkazoval na význam živiny nebo jiné látky pro růst a vývoj organismu a jeho fyziologické funkce, což na doplňcích stravy smí být uvedeno. Detoxikaci tlustého střeva nelze považovat za fyziologickou funkci organismu ani za součást jeho růstu a vývoje, ale za nápravu vadného stavu spočívajícího v zanesení tlustého střeva toxiny, což rozhodně není normální stav organismu. Slovo „Zrak“ pak bylo žalobcem užito nikoliv osamoceně, ale ve spojení s nadpisem „zastaví více než 114 nemocí“, a spotřebitel bude proto jeho užití chápat v tom smyslu, že zmíněný potravinový doplněk je schopen zastavit mj. i nemoci postihující zrakové ústrojí.
56. Žalovaný nikterak nepochybil, jestliže sdělení žalobce formulované slovy „*zkouška vás nebude nic stát*“, „*30-denní ZKOUŠKA ZDARMA bez závazků*“ v posuzované věci vyhodnotil jako klamavou obchodní praktiku ve smyslu § 4 odst. 3 a 4 zákona o ochraně spotřebitele, jejímž užitím žalobce naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 24 odst. 1 téhož zákona. U výrobku COLOPHYTOL (přestupek č. 3) byly v nabídkovém letáku uvedeny informace: „...*tato zkouška vás nebude nic stát (...)* 30 denní ZKOUŠKA ZDARMA bez závazků“, nicméně leták dále obsahoval popis jednotlivých variant kúry lišících se dobou užívání výrobku a počtem kapslí spolu s uvedením ceny každé varianty kúry a dále poplatek za balné a poštovné („*Poplatek za poštovné a balné vaší zásilky- 149 Kč*“). Obdobně u výrobku „Elixír z hlemýždě Originál“ (přestupek č. 7) byly v objednávkovém kupónu uvedeny informace: „*30DENNÍ ZKOUŠKA ZDARMA*“ a dále jednotlivé varianty kúry lišící se dobou užívání výrobku a počtem lahvíček, cena každé varianty kúry a rovněž poplatek za balné a poštovné („*Zaplatím poštovné a balné- 149 Kč*“). Tím, že byly u zmíněných doplňků stravy uvedeny informace spočívající v tom, že se jedná o nabídku vyzkoušení výrobků zdarma, mohli spotřebitelé oprávněně očekávat, že výrobky obdrží bezplatně, tj. že výměnou za ně není třeba žalobci poskytnout žádné peněžní prostředky. Ve skutečnosti ovšem nic bezplatně neobdrželi a peněžní prostředky museli k získání možnosti vyzkoušení těchto výrobků (doplňků stravy) vynaložit.
57. Ustanovení § 1829 odst. 1 občanského zákoníku, jímž žalobce argumentuje na svou obhajobu, se týká až následného odstoupení od smlouvy poté, kdy byla spotřebitelem na základě klamavé obchodní praktiky uzavřena. Řečeno jinak, přestože žalobce v nabídkovém letáku inzeroval možnost bezplatného vyzkoušení předmětného doplňku stravy zdarma, takovou možnost potenciálním zákazníkům (spotřebitelům) ve skutečnosti neposkytl, neboť tito museli k získání výrobku vždy vynaložit určitou částku. S případným využitím práva spotřebitele odstoupit ve lhůtě 14 dnů od smlouvy je spojena povinnost spotřebitele vrátit veškeré zboží, které od žalobce obdržel, zpět žalobci (§ 1831

odst. 1 občanského zákoníku). Při odstoupení od smlouvy by tedy spotřebitel (rovněž) neměl možnost žalobcem nabízené zboží bezplatně vyzkoušet.

58. Opodstatněnými soud neshledal ani námitky uplatněné v šestém žalobním bodu, jimiž žalobce brojí proti nepřiměřeně vysoké, ba dokonce likvidační výši pokuty. Z napadeného rozhodnutí je zjevné, jaký druh sankce žalovaný správní orgán k postihu žalobce za spáchaná protiprávní jednání zvolil a na základě jakých úvah týkajících se vyhodnocení jednotlivých kritérií, jež jsou dle zákona rozhodná pro určení výměry sankce, stanovil konečnou výši pokuty. Tyto úvahy žalovaný srozumitelně, přesvědčivě a velmi podrobně formuloval na str. 33 – 39 napadeného rozhodnutí a soud se s nimi v plném rozsahu ztotožňuje. K tomu je třeba zdůraznit, že kritéria vyjmenovaná v § 37 a 38 zákona č. 250/2016 Sb., jsou toliko demonstrativní (srov. užití slovo „zejména“). Není tedy třeba, aby správní orgány vyčerpávajícím způsobem přezkoumaly naplnění každého z nich, jak se domáhá žalobce (např. řešení otázky délky doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele, by bylo v případě jednorázového přestupku zjevně neúčelné). Účelem uvedených ustanovení je dát správním orgánům kritéria k potřebné individualizaci ukládané sankce tak, aby nebyla arbitrární a pouze obecně odůvodněná (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.6.2020, č.j. 1 As 80/2020 – 36).
59. Žalovanému nelze důvodně vytýkat, že porušil § 37 zákona č. 250/2016 Sb., tím, že nepřihlédl jako k polehčujícím okolnostem k tomu, že řízení probíhalo nestandardně dlouho a že se jednalo o první potrestání žalobce. Řízení o uložení sankce za vytýkané přestupky předně netrvalo neúměrně dlouho, jak tvrdí žalobce. Vzhledem k tomu, že řízení bylo zahájeno dne 11.12.2018 doručením oznámení o zahájení správního řízení žalobci, nelze než konstatovat, že napadené rozhodnutí ze dne 5.2.2019 bylo vydáno v souladu s § 94 zákona č. 250/2016 Sb., ve lhůtě 60 dnů ode dne zahájení řízení. Soud k tomu pro úplnost dodává, že ani nepřiměřená délka řízení (k níž však v posuzované věci nedošlo) sama o sobě nezakládá povinnost správního orgánu zmírnit z tohoto důvodu ukládanou sankci. V tomto směru je možné poukázat např. na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16.5.2019, č. j. 9 As 56/2019-28.
60. Skutečností, že se jednalo o první potrestání žalobce, se žalovaný rovněž zabýval v napadeném rozhodnutí, přičemž správně konstatoval, že se nejedná o okolnost uvedenou v demonstrativním výčtu polehčujících okolností zakotveném v § 39 zákona č. 250/2016 Sb. Soud přisvědčuje žalovanému, že v určitých případech lze skutečnost, že se ze strany pachatele jednalo o zcela ojedinělý (či dokonce úplně první) přestupek, posoudit jako polehčující okolnost a přihlídnout k ní při výměře trestu. V daném případě to ale nebylo možné, a to s ohledem na zjištěnou závažnost a rozsah protiprávního jednání žalobce, který se dopustil nikoliv ojedinělého pochybení, ale celkem 7 přestupků s dopadem na velké množství spotřebitelů.
61. Tvzení, že výše pokuty je pro něj likvidační, žalobce v řízení před soudem zhola ničím nedoložil. Jak je patrné z odůvodnění napadeného rozhodnutí, neučinil tak ani v řízení před správním orgánem. Poté, co v odvolání uplatnil námitku likvidačního charakteru pokuty, se žalovaný nejprve pokusil získat informace o majetkových poměrech žalobce z veřejně dostupných zdrojů, konkrétně ze sbírky listin obchodního rejstříku. Ta však

obsahovala účetní závěrku žalobce pouze k 31.12.2015. Žalovaný proto dne 26.3.2019 vyzval žalobce, aby do 10.4.2019 doložil listiny dokládající jeho majetkové poměry, nicméně žalobce na tuto výzvu nereagoval. Vlastní nečinností tak správnímu orgánu znemožnil získat přesné informace o jeho majetkových poměrech.

62. Není pochyb o tom, že uložená sankce musí pro pachatele představovat negativní důsledek jeho protiprávního jednání, neboť jedině tak může mít požadovaný represivní i výchovný účinek. Závažnost protiprávního jednání uvedeného v ustanovení § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách, za které byl žalobce (rovněž) sankcionován, je obecně vyjádřena horní hranicí sazby pokuty, kterou zákon s tímto jednáním spojuje a která podle § 17f písm. d) téhož zákona činí 50 000 000 Kč. Žalobci ve výsledku uložená pokuta se přitom pohybuje při dolní hranici zákonné sazby, představuje toliko 2,94 % z maximální možné sazby, a již z tohoto důvodu ji není možné označit za nepřiměřeně vysokou či dokonce likvidační. K tomu je nutno vzít v potaz, že se jedná o úhrnnou pokutu zahrnující postih žalobce za dalších 6 přestupků
63. Pokuta ve výši 1 470 000 Kč je sice citelným zásahem do hospodaření žalobce, nejedná se však o částku, která by mohla nadobro znemožnit jeho podnikání či jej jinak zásadním způsobem ovlivnit. Opak žalobce v řízení před správním orgánem a ani v řízení před soudem ničím neprokázal. Ostatně již samotný fakt, že žalobce jako subjekt práva nadále existuje a vyvíjí podnikatelskou činnost i v roce 2021, prokazuje nepravdivost jeho tvrzení o likvidačním charakteru sankce, která mu byla uložena napadeným rozhodnutím v roce 2019.
64. O tom, že majetkové poměry žalobci umožňují uloženou pokutu zaplatit, a pokuta tudíž pro něj není likvidační, svědčí i další skutečnost. Žalobce spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě soudu předložil svá přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období let 2017 a 2018 včetně příloh. Z těchto dokumentů vyplývá, že za rok 2017 dosáhl při obratu 12 157 709 Kč celkové ztráty ve výši 919 474 Kč a za rok 2018 při obratu 13 689 779 Kč zisku 68 511 Kč, přičemž po odečtu daňové ztráty z předchozích období ve výši 67 512 Kč (za období roku 2016) činil jeho základ daně 999 Kč. Ačkoliv z předložených daňových přiznání a jejich příloh plyne, že žalobce je za poslední roky buďto ve ztrátě či generuje pouze zcela zanedbatelný zisk, v žádosti ze dne 19.6.2019 o povolení úhrady pokuty formou splátkového kalendáře žalobce žalovanému navrhl, aby schválil úhradu pokuty v 29 měsíčních splátkách ve výši 50 000 Kč měsíčně, a to počínaje červencem 2019, což odpovídá roční úhradě ve výši 600 000 Kč. Soud je toho názoru, že tvrzení žalobce o likvidačním charakteru uložené pokuty nemůže být pravdivé, jestliže sám navrhoval, že bude hradit správnímu orgánu formou splátek takto vysokou částku, čímž nepřímou připustil, že mu jeho majetkové poměry umožňují uloženou pokutu (byť formou splátek) zaplatit. Lze shrnout, že žalobcem uváděná tvrzení o likvidačním charakteru uložené sankce odporují jeho vlastním tvrzením a podáním a nejsou podložena věrohodnými důkazy.
65. Tvrzení žalobce, že výše pokuty neodpovídá skutkově obdobným případům, kdy společnosti za podobné přestupky obdržely daleko nižší pokuty, je naprosto nekonkrétní a žalobce jej zhola ničím nedoložil. Jelikož nespecifikoval, jaké „skutkově obdobné“ případy má konkrétně na mysli, nemůže soud důvodnost tohoto tvrzení jakkoliv posoudit.

Nejedná se tak o způsobilý žalobní bod, na základě kterého by soud mohl přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí.

66. Soud dodává, že stanovení výše pokuty je zpravidla věcí správního uvážení správního orgánu, který sankci ukládá. Správní uvážení přitom obecně podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu, kdy soud toliko zkoumá, zda správní orgán nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem, jestli jeho uvážení je v souladu s pravidly logického usuzování, zda bylo učiněno na podkladě dostatečně zjištěného skutkového stavu, eventuálně jestli se správní orgán nedopustil zneužití správního uvážení (viz rozsudek NSS ze dne 9.7.2014 č.j. 1 As 82/2014-38). V posuzované věci soud nezjistil, že by žalovaný správní orgán při uložení sankce žalobci vybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem, nebo že by z jeho strany došlo ke zneužití správního uvážení. Uvážení žalovaného správního orgánu stran výše pokuty je zcela v souladu s pravidly logického usuzování a bylo učiněno na podkladě dostatečně zjištěného skutkového stavu.
67. Část žalobního návrhu uplatněného *in eventum*, ve kterém se žalobce domáhal vydání rozsudku, kterým by soud rozhodl o upuštění od uložení pokuty, soud vyhodnotil jako návrh na moderaci sankce ve smyslu § 65 odst. 3 s.ř.s. O upuštění od trestu (nebo o jeho snížení v mezích zákonem dovolených) může soud v souladu s § 78 odst. 2 s.ř.s. rozhodnout pouze tehdy, byl-li trest uložen ve zjevně nepřiměřené výši, k čemuž ale v daném případě nedošlo. Jak již bylo soudem konstatováno shora, žalovaný výši pokuty náležitě odůvodnil a s jeho úvahami, jež se výměry sankce týkají, se soud v plném rozsahu ztotožnil. Pokutu uloženou žalobci soud s přihlédnutím k okolnostem daného případu nepovažuje za nepřiměřenou, tím méně za zjevně nepřiměřenou, a proto návrhu žalobce na moderaci trestu v podobě upuštění od uložení pokuty nebylo vyhověno.
68. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. tak učinil bez nařízení jednání (žalobce ani žalovaný nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci).
69. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 12. listopadu 2021

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.